

PREZENTĂRI

Conferința internațională „Medierea în Uniunea Europeană. Stadiu și perspective“, București, 29 octombrie 2010

Rezolvarea conflictelor, altfel decât prin justiția tradițională, a devenit o necesitate într-o societate slăbită prin caracterul complex al normelor sale de funcționare și prin individualismul membrilor săi.

GEMME (Grupul European al Magistraților care susțin Medierea) este o asociație europeană, născută dintr-o inițiativă franceză, care își propune să reunească magistrați din diferite state ale Uniunii Europene plus Elveția, Liechtenstein, Norvegia și Islanda, magistrați consideră că o justiție eficientă și pacificatoare impune inclusiv promovarea și dezvoltarea de modalități alternative de soluționare a conflictelor, în special medierea.

Secțiunea română a GEMME, cea mai tânără echipa națională a GEMME Europa, s-a implicat recent în proiectele asociației europene și este alcătuită din 24 judecători și procurori români. Membru asociat al GEMME este Asociația Centrul de Mediere Craiova.

Pornind de la rapoartele privitoare la volumul imens de cauze aflate pe rolul instanțelor din România (practic orice fel de litigiu ajunge în instanța de judecată) și a duratei, de destule ori nerezonabile, de soluționare a

acestora, Conferința internațională „Medierea în Uniunea Europeană. Stadiu și perspective“, desfășurată la 29 octombrie 2010 la București, sub organizarea **GEMME – Secțiunea Română, Consiliului Superior al Magistraturii, Ministerului Justiției, Institutului Național al Magistraturii, Consiliului de Mediere, Academiei Române, Universității Creștine Dimitrie Cantemir București și Editurii Universitare**, susținute de partenerii media **Adevărul Holding, Avocatnet.ro, Centrul de Studii de Drept European, Revista Forumul Judecătorilor, Agerpress și Asociația Forumul Judecătorilor din România**, și-a propus să facă o prezentare a modului în care medierea funcționează cu adevărat în statele membre ale Uniunii Europene, precum

și o prezentare a perspectivelor, în vederea promovării și aplicării sale pe scară largă.

Conferința a adus, față în față, pentru prima dată în România, în **Aula Magna a Universității Creștine Dimitrie Cantemir**, peste 400 de profesori universitari, judecători, procurori, avocați, mediatori, oameni politici.

Au luat cuvântul, în ordinea expunerilor: d-na **Corina-Adriana Dumitrescu**, rectorul Universității Creștine Dimitrie Cantemir, dl. **Dragoș Călin**, reprezentantul GEMME - Secțiunea Română, vicepreședinte GEMME, dl. **Gavin Lightman**, președintele GEMME, d-na **Florica Bejinaru**, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, dl. **Constantin Brânzan**, directorul Institutului Național al Magistraturii, d-na **Alina Bica**, secretar de stat, Ministerul Justiției, d-na **Anca Ciucă**, președintele Consiliului de Mediere, dl. **Ruben Murdanaigum**, secretarul general adjunct al GEMME, d-na **Beatrice Brenneur**, vicepreședinte GEMME, dl. **Michel Brenneur**, mediator, GEMME – Secțiunea franceză, dl. **Jaime Octavio Cardona Ferreira**, fost președinte al Curții Supreme de Justiție din Portugalia, reprezentantul GEMME – Secțiunea portugheză, d-na **Anne Martien van der Does**, vicepreședinte

GEMME, dl. **Isidro Niñerola Giménez** reprezentantul GEMME – Secțiunea spaniolă, d-na **Dessislava Djarova**, judecătore, Sofia, reprezentanții GEMME – Secțiunea bulgară, d-na **Isabelle Bieri**, judecător, reprezentantul GEMME – Secțiunea elvețiană, d-na **Gabriela Calbureanu**, d-na **Katalin Barbara Kibedi**, membru în Comitetul Director al Asociației Naționale a Magistratilor Pensionari din România, dl. **Constantin Adi Gavrilă**, director general al Centrului de Mediere Craiova, dl. **René Constant**, judecător, reprezentantul GEMME – Secțiunea belgiană, d-na **Cerasela Tănăsescu**, **ESSEC România**, dl. **Jacques Salzer**, profesor universitar dr., Paris și d-na **Sanda Lungu**, judecător, Curtea de Apel Craiova, GEMME – Secțiunea română. Moderatorul conferinței a fost ziaristul **Corina Dragotescu**.

În cuvântul de deschidere, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, doamna judecătore **Florica Bejinaru**, a precizat faptul că „prin promovarea modalităților alternative de soluționare a conflictelor se degreveză rolul instanțelor de judecată, încărcate peste măsură în această perioadă, atât ca urmare a numărului de dosare în continuă creștere cât și pe fondul unei problematice în domeniul asigurării

resurselor umane necesare bunei funcționări în aceste condiții. Conform datelor prezentate în cuprinsul Raportului intermediar de monitorizare realizat în cadrul proiectului CSM privind stabilirea volumului optim de activitate, pentru 2011, se estimează o creștere a volumului de activitate la instanțe după cum urmează: la nivelul curților de apel, pe materii, volumul de activitate va crește, astfel: cu 20% (cauze civile), 50% (cauze comerciale), 30,6% (cauze administrativ și fiscale), 20% (litigii de muncă și asigurări sociale). Această situație va necesita suplimentarea schemelor actuale de personal cu 132 posturi de judecător; la nivelul tribunalelor, volumul de muncă estimat pentru 2011 va crește astfel: 33% (cauze civile), 35% (cauze comerciale), 20% (cauze penale). Această situație va necesita suplimentarea schemelor actuale de personal cu 334 posturi de judecător; la nivelul judecătoriilor, volumul de muncă estimat pentru 2011 va crește astfel: 35,58% (cauze civile), 26,67% (cauze penale) și cu 20% (cauze mixte). Această situație va necesita mărirea schemelor actuale de personal cu 187 posturi de judecător.

Încurajarea folosirii pe scară largă a acestor modalități de soluționare a cauzelor va contribui atât la degrevarea rolului instanțelor și parchetelor, la

economisirea timpului alocat soluționării cauzelor și, nu în ultimul rând, la o mai bună gestionare a resurselor existente și direcționarea acestora spre domeniile prioritare.

Reprezentantul Ministerului Justiției, doamna secretar de stat **Alina Bica**, a arătat că, pentru pregătirea sistemului judiciar, Ministerul Justiției a elaborat, după ample consultări cu toți factorii responsabili, dar și cu societatea civilă *Strategia pentru dezvoltarea justiției ca serviciu public 2010-2014*. Unul dintre obiectivele asumate prin strategie este consolidarea instituției medierii, ținându-se cont de faptul că importanța medierii, ca alternativă la procesul în instanță, depășește granițele create de nevoile sistemului judiciar.

Stabilirea acestui obiectiv a pornit de la dezideratul degrevării instanțelor de numeroase cauze - primă țintă a aplicării medierii, dar și de la perspectiva deplinei integrări europene, și nu în ultimul rând, de la importanța rolului social și educativ al acestei instituții.

În noul Cod de procedură civilă a fost instituită obligativitatea pentru instanța de judecată de a recomanda părților soluționarea conflictului prin mediere. În cadrul noului Cod de procedură penală, în scopul desfășurării cu celeritate a procesului penal, a fost reglementată posibilitatea renunțării la pretențiile civile, a recunoașterii de către inculpat a pretențiilor părții civile, precum și a încheierii unei tranzacții sau a unui acord de mediere.

Aceste prevederi se adaugă celor cuprinse în Legea nr. 202/2010 pentru accelerarea soluționării proceselor. Ministerul Justiției a răspuns pozitiv propunerilor formulate de mediatori și a preluat în această lege câteva prevederi menite să facă cunoscute

avantajele medierii părților aflate în dispute deja judiciare și să le încurajeze a apela la dialog. Mai întâi, în cauzele comerciale și în divorțuri, recomandarea judecătorului adresată părților de a apela la mediere va dobândi un efect obligatoriu, cu privire la participarea părților la ședința de informare. După ședința de informare, în funcție de capacitatea mediatorului de a le capta atenția și încrederea, părțile vor decide dacă vor urma medierea, sau dacă revin la instanță.

Doamna judecător **Béatrice Brenneur**, vicepreședinte al Grupului European al Magistraților care susțin Medierea (GEMME) a arătat că Tribunalul din Tarascon (*le Tribunal de grande instance*) a obținut premiul „*Balanța de Cristal*” acordat de Uniunea Europeană pentru practica sa de mediere în materia dreptului familiei.

Tribunalul din Bobigny a inovat o altă practică: procedura obligativității îndrumării părților spre informare asupra medierii înaintea oricărei audieri în fața judecătorului de dreptul familiei (JAF) este în mod sistematic ordonată și părțile acceptă să meargă la mediere în aproape 80 % din cazuri. Această practică va fi generalizată pentru toți judecătorii specializați în materia dreptului familiei (JAF) din cadrul Tribunalului din Paris (*Tribunal de grande instance*).

O practică interesantă a apărut, în aprilie 2009, de la judecătorii de proximitate specializați (*juges de proximité du ressort*) din cadrul Curții de Apel Paris. Astfel, chiar de la momentul înregistrării cauzei, grefa instanței propune părților să se adreseze *Forumului drepturilor* de pe internet, organism parapublic asociativ, creat în mai 2001 cu susținerea puterii publice, pentru a proceda, înaintea oricărui termen de judecată, la o tentativă de conciliere prin intermediul său.

Doamna **Katalin – Barbara Kibedi**, mediator, membru al comitetului director al Asociației Naționale a Magistraților Pensionari din România a precizat că recomandarea medierii în cauzele în care ea este posibilă atât din punct de vedere legislativ, cât și faptic, trebuie să se realizeze de către magistrați prin înțeleapta cumpănire a tuturor elementelor relevante pentru alegerea uneia sau alteia dintre modalitățile de soluționare a conflictelor. În ce privește reacția altor corpuri profesionale privind procedura de mediere, este de concluzionat că organizarea de întâlniri, seminarii, conferințe cu invitarea acestora, își dovedește utilitatea ca fiind un prilej de a se exprima opiniile, reticențele, obiecțiile față de această soluție alternativă pentru rezolvarea con-

flictelor, iar pentru mediatori posibilitatea de a muta accentul de pe perceperea lor ca adversari pe piața concurențială, pe evidențierea utilității de a deveni colaboratori într - o societate care, astăzi, oricum e marcată de convulsii și conflicte pe toate palierele, în toate domeniile, cu efecte negative pe care toți le resimțim. Ar fi de dorit ca promovarea medierii să fie percepută sub aspectul unuia dintre efectele ei largi, benefice și - anume ca un îndemn spre cultura dialogului, deficitar în zilele noastre, deși din timpurile străvechi, omul a dovedit o aplecare către armonie și nu către conflict.

Drept concluzie a conferinței, doamna **Sanda Lungu**, judecător, Curtea de Apel Craiova, GEMME –

Secțiunea română a menționat că promovarea înțelegerii reciproce între părți este de natură a armoniza relația cetățeanului cu societatea în care trăiește, iar modalitățile alternative de soluționare a litigiilor trebuie să pătrundă eficient în sistemul judiciar și în modul de gândire al participanților la acest sistem, din orice poziție s-ar situa aceștia, fie ca sunt justițiabili, avocați ori magistrați.

**Dragoș Călin, judecător,
Curtea de Apel București**